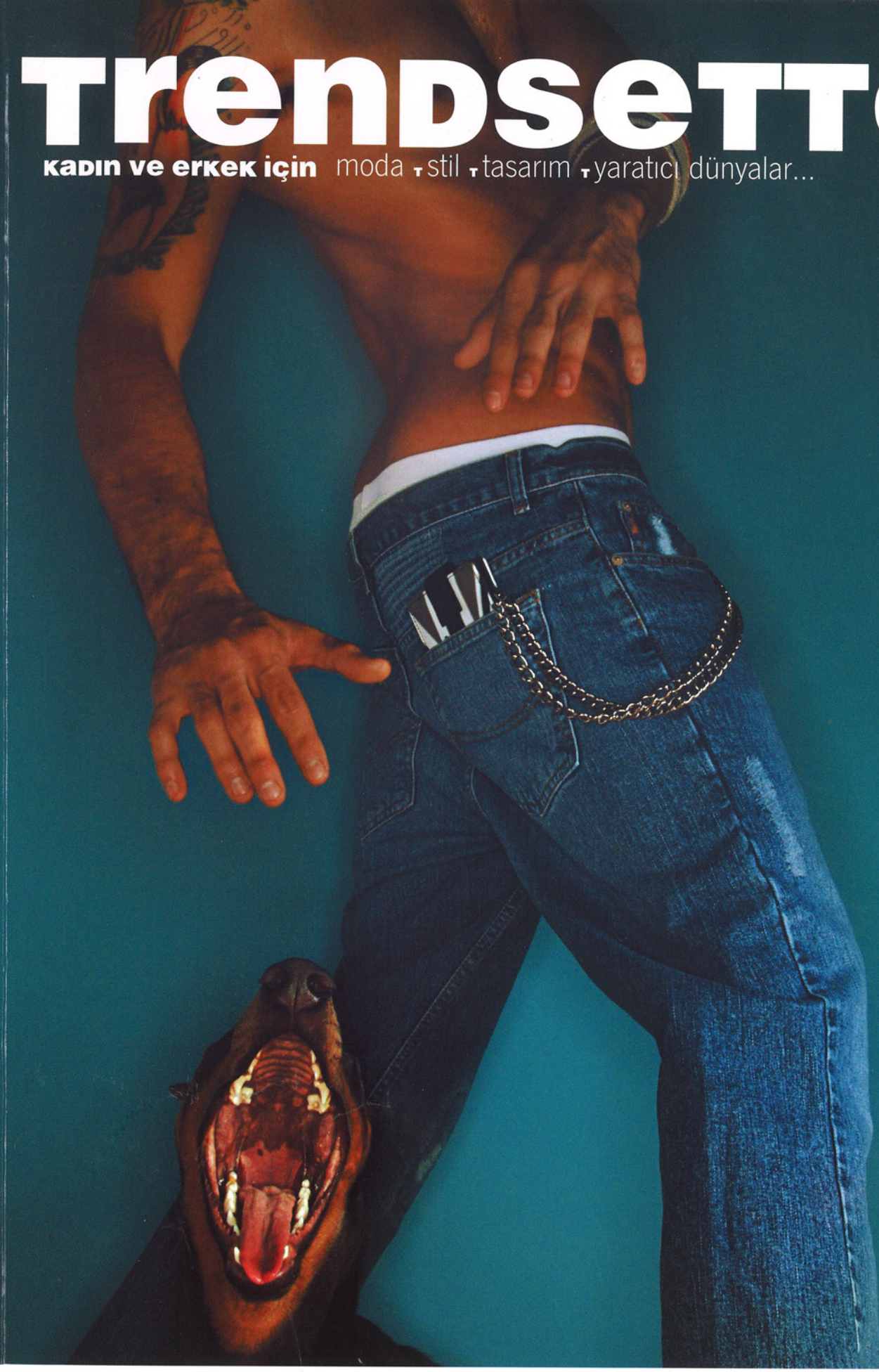

Trendsetter

KADIN ve ERKEK için moda ı stil ı tasarım ı yaratıcı dünyalar...

ı akif manaf + alain bourdon + selin okçu + gökhan dedeoğlu + osman özdoğan + bülent fidan ı 13. itkib genç moda tasarımcıları yarışması ı japonya'ya açılan bir türk markası: bashqua ı efsane moda fotoğrafçısı philip lorca dicorcia ı amerikan moda dergileri onun illüstrasyonlarını yayımlamak için can atıyor: yuko shimizu ı mimariyi, modayı ve performans sanatını birleştiren joel andrianomearisoa istanbul'daydı ı fotoğrafçı peter sutherland'ın objektifinden new york grafitileri ı 70'li yılların modası duvar kağıtları geri döndü ı moda: doggy style + buzz + floral + sıcak sınısıcak ı trendsetter t-shirt projesi #9

ISSN 1304 - 4338

9 771304 433009

2004 / 07-08
5 MİLYON TL.
KKTC: 6.250.000 TL.

no03
VOLUME 3

temmuz-ağustos 2004

JOEL ANDRIANOMEARISOA

O BİR MİMAR, MODA TASARIMCISI VE PERFORMANS SANATÇISI/BİZE İSTANBUL'DA "BİR GECE" YAŞATTI!
SÖYLEŞİ: A. ZEYNEP KUN | FOTOGRAF: TUDA ÖZKAN/METİN BAKIRKAYA

Tarih: 15 Mayıs, Cumartesi

Yer: Mental Klinik

Konum: Dokuz kişilik büyük bir masa

Atmosfer: Sohbet havasında kahve içmece, pasta yemece.

Ben, Joel'in "Revue Noire" adlı kitabını incelerken o da Trendsetter'ın Nisan sayısının sayfalarını çeviriyor. Karşılıklı birbirimizin yaptığı işlere bakıp ısınma turları atıyoruz ve ardından Joel'e röportaj başlıyor.

Disiplinler arası çalışmalar yapıyorsun; tasarımlarını nasıl oluşturuyorsun?

Benim için var olan öncelikle eşya, ardından da mekan. Tasarımlarımı yaparken önce şekil üzerinde düşünüyorum ve şekle karar verdikten sonra içine giren vücut, esas temayı oluşturuyor. Burada vücut esas oyuncu; sonunda ürünü oluşturan şey.

İşlerinde moda ve mimari iç içe geçiyor...

Kafamda öncelikle bir obje düşünüyorum. Bu bir halı da olabilir, giyilecek bir şey de... Düşündüklerimin bir karışımını bulmaya çalışıyorum, dolayısıyla her seferinde farklı bir elbise çıkıyor. Bu yaratıcı safha benim için çok önemli çünkü konseptimin yattığı yer, burası. Yaptığım çalışmayı tanımlayan şey de bu: "Giysiler hiçbir şey değildir; öncelikle mekanda var olurlar, ardından vücutta." Ben buna "archi-couture" ismini veriyorum. Hem mekan, hem vücut için eşyalar üretiyorum. Giysilerimi bir mimar gibi tasarlıyorum; önce bir mekan seçiyorum ve o mekan, elbisemin patronunu oluşturuyor.

O halde bir giysi patronu üzerinden ilerlemiyorsun...

Hayır aslında patronlar var. ("Revue Noire"ı alıp siyah karelerden oluşan bir grafik sayfasını açıyorum.) Şu gördüğünüz 50 cm.'lik karelerden oluşturduğum şekiller, benim patronlarım. Şurada gördüğümüz kare, aslında bir T-shirt patronu. Buna T-shirt diyorum ama bu aynı zamanda bir dekorasyon malzemesi de olabilir, duvara da asılabilir, masanın üzerine de koyulabilir ya da arkadaşına yollayacağın bir mektup da olabilir.

Modacılar, genelde bir silüet yaratma çabasıdadırlar. Senin işlerinde böyle bir kaygı görünmüyor. Sanırım elbiseler mekanın aurası içerisinde kendi silüetlerini oluşturuyor...

Genelde silüet üzerinde çalışmıyorum, benim bahsettiğim daha çok bir "duruş". Duruş da zaten içerikte var olan bir şey. Genelde bana soruyorlar, "nelerden ilham alıyorsun" diye. Benim bir ilham kaynağım yok. Ben şöyle vamp, böyle kalın dudaklı kadınlar için elbiseler yaratmıyorum. Benim için duruş, silüetten daha önemli.

Tasarımlarında cinsiyet olmadığını söyleyebilir miyiz?

Genelde, herkes ve her yer için tasarlıyorum. Üstelik yaptıklarım, sadece insanlar için bile değil.

Ya "prêt à porter/hazır giyim" elbiselerin?

Paris'te çalıştığım stüdyo aslında bir ev. Burada da ev kelimesi üzerinde oynuyorum çünkü ev hem mimari bir öge hem de Fransızca'da "maison de couture" (modaevi) anlamına geliyor.

Benim bir mağazam yok ama evim var. Ve bu evde, her yıl dört mevsim için dört ayrı "prêt à porter" koleksiyonu hazırlıyorum.

Moda ve mimari dışında hangi disiplinlerle ilgileniyorsun?

Ben ne bir fotoğrafçıyım ne de sinemacı; sadece fotoğraflarla oynamayı seviyorum. Fransız mimar Odile Decq'in Paris'te portrelerini çekmişim. Burada da İstanbul'un farklı semtlerini fotoğrafladım. Bu iki çalışmayı birleştirerek modayı mimariyle, mimariyi elbiselerle ve duruşla iç içe sokacağım bir çalışma yapmak istiyordum. Bunun dışında sesle de çok ilgiliyim. Ses derken bu müzik olarak anlaşılmasın. Bahsettiğim, şehrin sesi ya da bir objenin çıkardığı ses... Geçen gece bir restorana gittik ve canerliğiyle tanıştım. Yerken erikten çıkan sese bayıldım. Bunun gibi sesleri, enstantaneleri ve fotoğrafı da çalışmalarına dahil etmeye çalışıyorum.

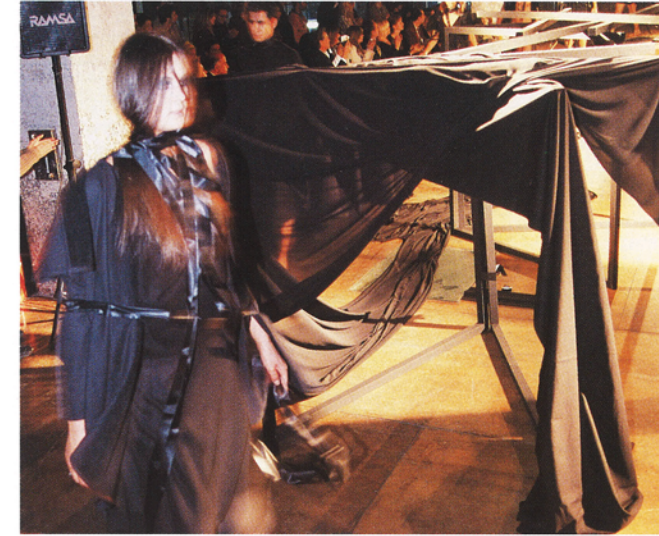
İstanbul'da yapacağın performanstan bahsedebilir misin?

Bir gecelik bir performans sunacağım, adı üstünde: "Une nuit/Bir gece". İçerisinde; mimari, sanat, enstalasyon ve şehrin kendisi yer alıyor. Gece, Maçka Sanat Galerisi'ndeki enstalasyonumla başlayacak. İsmi; "On10". Kelimelerle oynamayı seviyorum demiştim; Türkçe rakam olan "on", İngilizce "üzerinde", Fransızca "biz" anlamına geliyor. Aynı gecenin devamında Topkapı Sarayı, Darphane binalarında bir performans gerçekleştire-

ceğim; mankenler sahnede duracak ve ben onların üzerinde elbiseleri değiştirerek vücudun ve mekanın işin içine dahil olacağı bir performans sergileyeceğim. Yarım saatlik bu performansta, izleyiciler; elbiselerin transformasyonuna tanık olacak. Ardından yine Darphane'de, "promenade/kokteyl" yapılacak ve gece, Roxy'deki "Benimle bir gece" adlı partiyle sona erecek.

BİR GECE...

Joel'le yaptığımız röportajdan birkaç gün sonra "bir gece" ye katılıyorum. İlk durak; Maçka Sanat Galerisi'ndeki enstalasyonu. Kapıda "On10" yazısını görüyoruz ve adımımızı attığımız anda kendimizi enstalasyonun içinde buluyoruz. 10 cm. enindeki siyah şeritlerin kapladığı bir salondayız. Şeritlerin arasından geçiyoruz ve Joel bizi karşılıyor. (Her zamanki gibi siyah giyinmiş.) Ardından Maçka Sanat Galerisi'nin sahibesi Rabia Çapa'yla tanışıyorum, kendisi bu akşam için Joel'in bir kıyafetini giymiş. Birkaç kişiyle birlikte elbise üzerine yorumlar yapıyoruz. Rabia Çapa: "İki A4 sayfası düşünün, ve onları kenarlarından birleştirin, işte size üzerimdeki elbise" diyor. Bir bayan: "Yok, sen kesin oynamışsın, baksana kol kısmına, buraya form verilmiş" yorumunu yapıyor. Rabia Hanım; "Ne bir kesim var ne de bir dikiş, giyiyorsun ve elbise vücudunun formunu alıyor" diyor. Sonradan beraber elbisenin kollarını çekiştiriyoruz. Gerçekten hiçbir kesim belirtisi yok.

Serginin ardından, Darphane'ye geliyoruz. Birkaç siyah çubuk ve kumaş toplarının yer aldığı sahnenin çevresinde biz de bir yer bulup beklemeye başlıyoruz. Saat 21:00 gibi elektronik müzik eşliğinde defile/performans başlıyor. Mankenler, Joel'in siyah kıyafetleriyle bir bir yürüyorlar ve önceden belirlenmiş yerlerini alıyorlar. Herkes durunca müzik biraz daha hızlanıyor ve Joel sahneye çıkıyor. Önce siyah kumaş şeritlerle tüm mankenlerin etrafında dönüyor, tıpkı az önce Maçka'daki enstalasyonunda olduğu gibi ortaya karmaşık şerit görüntüsü çıkıyor. Modelleri neredeyse görünmez hale getiriyor, her yeri örtüyor. Yerdeki çubukları birleştirerek mankenlerin arasında çerçeveler ve formlar oluşturuyor. Son olarak etraf iyice dolduktan ve her obje ve manken birbirine bağlı vaziyete geldikten sonra büyük bir makasla aralarındaki bağları kesiyor. Bu arada iyice hızlanmış elektronik müzik bir anda duruyor, ışıklar sönüyor, karanlıkta geçen birkaç saniye sonrasında ışıklar tekrar açılıyor. Artık Joel yok, sadece önümüzden sırayla geçen mankenler var. Ve bu kez bambaşka kıyafetlerle yürüyorlar.

Şov bittikten sonra, Darphane'nin minik odalarının bulunduğu bölüme geçiyoruz, Joel'in röportajında bahsettiği "promenade/kokteyl"ine. Herkes içkilerini almak için rastgele odalara dalıyor. Joel her odaya farklı bir yiyecek/içecek koydurmuş: Su odası, kırmızı şarap odası, beyaz şarap odası, simit odası, erik

odası... Simit odasında kare şeklindeki simitlerimizi kemirirken bir yandan da performansta yer alan mankenlerden birinin anlattıklarına kulak kabartıyoruz. Söylediğine göre, ona bu kadar uzun süre sabit duracağı söylenmemiş, provada sadece ilk ve son yürüyüşe çalışmışlar. Böylece gösterinin gerçekten de spontane olduğunu öğreniyoruz.

Bu güzel gecenin ardından, Joel'in, 29 Mayıs-12 Haziran arasında Mental Klinik'te "boutique éphémère" adı altında bir sergisi oldu. İki video enstalasyonu ve ses çalışmasının dışında Joel'in kemer gibi kullanılabilen mutfak önlükleri, değişik ebatlardaki pantolonları ve dekorasyon objesi olarak da kullanılabilen T-shirt'leri sergilendi/satışa sunuldu. Paris'ten BOBO (BOhème BOurgois) adlı ikili, günün farklı zamanları için hazırladıkları kokularıyla bizlere kokuya dayalı enstalasyon seyretme zevkini tattırdılar. Ayrıca sergi/butik'te, barmen Max'ın tamamen doğal ürünlerden hazırladığı koyu renkte bir içkiyi ikram edildi.

Ülkemizde, sanatçıyı besleyecek, öğrencilerin ufkunu açacak ve biz sanatseverleri heyecanlandıracak o kadar az etkinlik oluyor ki... Böyle yaratıcı isimleri bulup bizlerle paylaştıkları için Mental Klinik'e ve Fransız Kültür Merkezi'ne ayrıca teşekkürler.